

ความเป็นมา

โครงการวิจัย “ทรงคนะเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในวรรณกรรมไทย” เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ระหว่างวิทยาศาสตร์กับเทคโนโลยีฝ่ายหนึ่ง และวรรณกรรมตลอดจนผลิตผลเชิงวัฒนธรรมในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ที่ปรากฏมาในสังคมไทยยุคใหม่ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่ การผลิตบัณฑิตปริญญาเอกที่มีความรู้ ความสามารถในการทำวิจัยและสร้างความรู้ใหม่ทางด้านวรรณคดีศึกษาอีกด้วย

การศึกษาความสัมพันธ์กันระหว่างวิทยาศาสตร์กับวรรณคดีเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในโลกปัจจุบันที่ต้องการความร่วมมือกันและความเข้าใจกันระหว่างศาสตร์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ ของสังคม ในนวนิยายเรื่อง *อมตะ* ซึ่งได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี ๒๕๔๓ ผู้แต่งคือวิมล ไทรนิ่มนวล ได้ให้ภาพของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่น่าตกใจค่อนข้างมาก กล่าวคือ เป็นภาพของตัวร้ายที่คอยรับใช้นักธุรกิจที่ต้องการจะเอาชนะความตาย เพื่อที่เขาจะได้ขยายอาณาจักรของตนออกไปไม่จบสิ้น ยิ่งไปกว่านั้น นักธุรกิจคนนี้ก็ได้อาศัยความร่วมมือจากทีมนักวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ทำงานให้กับธุรกิจของเขาเอง ทำสำเนา (clones) ตัวของเขาเอาไว้ เพื่อที่จะได้เอาอวัยวะจากสำเนา มาเปลี่ยนให้แก่ร่างของเขา หรือแม้แต่เปลี่ยนร่างกายของเขากับสำเนาที่อายุนุ่มกว่า จะเห็นได้ว่า ในนวนิยายเล่มนี้ ผู้แต่งได้ให้ภาพลักษณะของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่เป็นลบ แนวคิดหลักของผู้

เขียนอยู่ที่ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกลายเป็นทาสรับใช้กลุ่มธุรกิจนายทุน รวมทั้งเป็นเครื่องมือของธุรกิจและอำนาจเงินในการทำกำไรที่ผิดต่อศีลธรรมจรรยา กับจริยธรรม

ทัศนคติเชิงลบต่อวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาว่า หากประเทศชาติต้องการให้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ก่อให้เกิดประโยชน์ภาคผลให้แกสังคมและประชาชนโดยรวมได้อย่างแท้จริงแล้ว ทัศนคติเช่นนี้ก็ดูจะเป็นอุปสรรคขวางกั้นมิให้ความต้องการเช่นนี้ เป็นจริงขึ้นมาได้ ดังนั้น เราจะหาทางแก้ไขทัศนคติดังกล่าวนี้อย่างไร โครงการวิจัยนี้จึงมุ่งจะทำความเข้าใจ และเริ่มค้นคว้าเพื่อหาทางนำไปสู่คำตอบที่เป็นประโยชน์ และถูกต้อง แก่ปัญหาดังกล่าว ด้วยการศึกษาศึกษาคติที่มีต่อวิทยาศาสตร์กับเทคโนโลยีที่ปรากฏในวรรณกรรมไทยร่วมสมัย ทั้งนี้ก็เพราะว่าการเข้าใจทัศนคติที่สังคมและวัฒนธรรมไทยมีต่อวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จะเป็นกุญแจสำคัญในการไขปัญหาด้านนโยบายวิทยาศาสตร์ รวมทั้งปัญหาอันยุ่งยากเกี่ยวกับนโยบายการศึกษาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนอีกด้วย

นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การวิจัยในโครงการนี้ ยังเป็นการมองวรรณกรรมในแง่มุมใหม่ ซึ่งยังไม่มีใครทำมาก่อนในวงการวิชาการไทย เพราะการศึกษาวรรณกรรมที่ผ่านมา มักตกอยู่ภายใต้กรอบของวิชาการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่ง แต่โครงการนี้เป็นการมองความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์กับสังคม ซึ่งการศึกษาวิจัยทางวรรณคดีไม่ได้ให้ความสนใจมาก่อนในบริบทของสังคมไทย

รูปแบบของการวิจัยอยู่ที่การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมชาว

ต่างประเทศ และนิสิตปริญญาเอกในหลักสูตรวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับทุน นิสิตจะเป็นผู้คิดหัวข้อและดำเนินการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกด้วยตัวเอง ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน ทุนสำหรับนิสิตจะประกอบด้วยทุนวิจัย เงินเดือน และค่าใช้จ่ายในการไปทำวิทยานิพนธ์ ณ Australian National University กรุง Canberra ประเทศออสเตรเลีย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๘ เดือน ภายใต้การแนะนำและดูแลของ Prof. Craig J. Reynolds ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมของโครงการ

วัตถุประสงค์

- ๑. ผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์กันระหว่างวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยีกับวรรณกรรมไทย
- ๒. ผลิตบัณฑิตปริญญาเอกที่มีความสามารถริเริ่มและดำเนินการวิจัยในระดับสูง

การรับทุนจากโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก

- ระยะเวลาการรับทุน ๓ ปี แบ่งเป็น
- (ก) ค่าใช้จ่ายประจำเดือนในประเทศไทยเดือนละ ๙,๐๐๐ บาทตลอดระยะเวลาของการรับทุน
 - (ข) ค่าใช้จ่ายในการทำวิจัย ๒๔๐,๐๐๐ บาท
 - (ค) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การศึกษาวิจัย การเสนอผลงานวิจัยในต่างประเทศ รวม ๓๗๕,๐๐๐ บาท
 - (ง) ค่าใช้จ่ายสำรอง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

คุณสมบัติของผู้สมัคร

- ๑. จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาปรัชญา ภาษาไทย วรรณคดีเปรียบเทียบ ประวัติศาสตร์

วรรณคดีชาตต่างๆ หรือสาขาวิชาอื่นๆ รวมทั้ง
สังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์บางสาขาที่มีเนื้อหา
หนักไปในทางสังคมศาสตร์

๒. มีศักยภาพการทำวิจัยในระดับสูง

ขั้นตอนการสมัคร

ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรวรรณคดีและ
วรรณคดีเปรียบเทียบตามขั้นตอนที่บัณฑิตวิทยาลัย
กำหนด และเมื่อเข้าศึกษาแล้ว ให้อื่นความจำนงสมัคร
เข้าโครงการวิจัยนี้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักของโครงการ

สถานที่ติดต่อ

รองศาสตราจารย์ ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์

ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กทม. ๑๐๓๓๐

โทร. ๐ ๒๒ ๑๘ ๔๗ ๕๖

โทรสาร ๐ ๒๒ ๑๘ ๔๗ ๕๕

Email: hsoraj@chula.ac.th

ประธานหลักสูตรวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตริศลิป บุญขจร

ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๒ ๑๘ ๔๗ ๙๒

โทรสาร ๐ ๒๒ ๑๘ ๔๗ ๙๒

เว็บไซต์ของภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

<http://www.arts.chula.ac.th/~complit/>

เว็บไซต์ของโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก

<http://rgj.trf.or.th/>

หลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการวิจัย

“ทรงคนะเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในวรรณกรรมไทย”

ได้รับการสนับสนุนจากโครงการปริญญาเอก

กาญจนาภิเษก (คปก.) รุ่นที่ ๖

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

รองศาสตราจารย์ ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

Prof. Dr. Craig J. Reynolds

(Australian National University)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม